

**ผลของการจัดระบบความคิดล่วงหน้าที่มีผลต่อความเข้าใจและความคงทนในการอ่าน
ของนักเรียนระดับประถมศึกษา**

นางสาวรัชวรรณ วงศ์ไตรรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-639-114-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE EFFECT OF ADVANCED ORGANIZER ON READING
COMPREHENSION AND RETENTION OF PRATHOM SUKSA STUDENTS**

Miss Rachawan Wongtrirat

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Psychology
Graduate School**

Chulalongkorn University-

Academic Year 1997

ISBN 974-963-114-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการจัดระบบความคิดล่วงหน้าที่มีผลต่อความเข้าใจและความคงทน
ในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา

โดย นางสาวรัชวรรณ วงศ์ไตรรัตน์

สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา

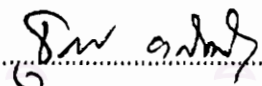
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

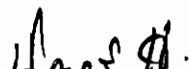
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์นายแพทย์สุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรันดร์ แสงสวัสดิ์)

ธีรพรรณ วงศ์ไตรรัตน์ : ผลของการจัดระบบความคิดล่วงหน้าที่มีผลต่อความเข้าใจและความคงทนในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา (THE EFFECT OF ADVANCED ORGANIZER ON READING COMPREHENSION AND RETENTION OF PRATHOM SUKSA STUDENTS)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล, 134 หน้า. ISBN 974-639-114-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดระบบความคิดล่วงหน้าที่มีต่อความเข้าใจและความคงทนในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การศึกษา 2540 จำนวน 120 คน สุ่มจากโรงเรียนวัดเทพรุราษฎร์ ต.เพ อ.เมือง จ.ระยอง สุ่มนักเรียนแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มกลุ่มละ 30 คน ดังนี้ 1) กลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่จัดระบบความคิดล่วงหน้า แบบโครงเรื่องร่วมกับแบบขีดเส้นใต้ 2) กลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่จัดระบบความคิดล่วงหน้า แบบโครงเรื่อง 3) กลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่จัดระบบความคิดแบบขีดเส้นใต้ 4) กลุ่มควบคุม ทุกกลุ่มได้อ่านเนื้อเรื่องเดียวกัน วันละ 1 เรื่อง รวม 6 วัน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านระยะการทดลองและหลังการทดลอง 2 สัปดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ของคะแนนความเข้าใจในการอ่านและความคงทนของความรู้ในการอ่าน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่จัดระบบความคิดแบบโครงเรื่องร่วมกับแบบขีดเส้นใต้ มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่า กลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่จัดระบบความคิดแบบโครงเรื่อง กลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่จัดระบบความคิดแบบขีดเส้นใต้ และกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่ไม่ได้จัดระบบความคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. กลุ่มตัวอย่างที่อ่านเนื้อเรื่องที่จัดระบบความคิดล่วงหน้าแบบโครงเรื่อง และกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่จัดระบบความคิดแบบขีดเส้นใต้ มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อ่านเนื้อเรื่องที่ไม่มีการจัดระบบความคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. กลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่จัดระบบความคิดล่วงหน้าแบบโครงเรื่องร่วมกับแบบขีดเส้นใต้ กลุ่มตัวอย่างที่อ่านเนื้อเรื่องที่จัดระบบความคิดล่วงหน้าแบบโครงเรื่อง กลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่จัดระบบความคิดแบบขีดเส้นใต้ และกลุ่มที่อ่านเนื้อเรื่องที่ไม่ได้จัดระบบความคิด มีคะแนนความคงทนในการอ่านไม่แตกต่างกัน

ภาควิชา

สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา

ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C842991 : MAJOR EDUCATIONAL PSYCHOLOGY
KEY WORD: READING COMPREHENSION

RACHAWAN WONGTRIRAT : THE EFFECT OF ADVANCED ORGANIZER ON
READING COMPREHENSION AND RETENTION OF PRATHOM SUKSA STUDENTS.
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. CHUMPORN YONGKITTIKUL, Ph.D. , 134 pp.
ISBN 974-639-114-3

The purpose of this research was to study the effect of advanced organizer on reading comprehension and retention of Prathom Suksa students. The subjects consisted of 120 students in Prathom Suksa 6, academic year 1997, randomly drawn for Wat Phaetra Sukharam School in Rayong Province. They were randomly divided into 4 groups, each group consisted of 30 students : the first group read six stories with outline and underlined. The second group read six stories with outline only. The third group read six stories with underlined. The fourth group was the control group. The subjects in all group read the same story each day for 6 days. The data were collected immediately after the reading session and 2 week after the reading session. All subjects were tested by the reading comprehension test. The data were analyzed by using One-Way Analysis of Variance.

The research findings could be summarized as follows :

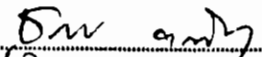
1. The group read story with outline and underlined obtained higher reading comprehension scores than the group read story with outline only, the group read story with underlined only and the control group, significant at the .05 level.
2. The group read story with outline only and the group read story with underlined only obtained reading comprehension scores higher than the control group, significant at the .05 level.
3. There were no statistical significant differences of reading retention scores among the group read story with outline and underline, the group read story with outline, the group read story with underlined and the control group.

ภาควิชา.....

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา.....

ปีการศึกษา 2540.....

ลายมือชื่อผู้คิด.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสู่สว่างได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความกรุณาของอาจารย์ อย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ นันทิธร แสงสวัสดิ์ คณะกรรมการในการ สอบวิทยานิพนธ์ กรุณาให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์อันเป็นประโยชน์ต่อ ความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ คุณภัทราพรรณ สุขประชา คุณประยูทธ สุวรรณศรี และคุณहरรรษา พูลมโนปกรณ์ คุณพจนีย์ สิทธิอำพรพรรณ พี่ๆ และเพื่อนที่น่ารักของผู้วิจัยทุกท่านเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งสำหรับผู้วิจัย ตลอดเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณธรรมรัตน์ นิมิตร ผู้ที่คอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัยในทุกๆ เรื่อง และทุกครั้งที่คุณวิจัยประสบปัญหา จนทำให้ผู้วิจัยสามารถผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำงานไปได้ด้วยดี

สุดท้าย ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ของผู้วิจัย ซึ่งเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในชีวิต ความสำเร็จที่ได้รับทั้งหมดนี้ มาจากความรัก ความห่วงใย และ กำลังใจ จากท่านทั้งสอง ตลอดเวลา ผู้วิจัยขอประกาศไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ธีวรรณ วงศ์ไตรรัตน์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๒
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๘
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญภาพ.....	
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมุติฐานการวิจัย.....	7
คำจำกัดความในการวิจัย.....	8
ตัวแปรในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย.....	11
เทคนิคการจัดระบบความคิด.....	17
การจัดระบบความคิดแบบโครงเรื่อง	22
การจัดระบบความคิดแบบขีดเส้นใต้.....	25
ความเข้าใจในการอ่าน.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29

สารบัญ (ต่อ)

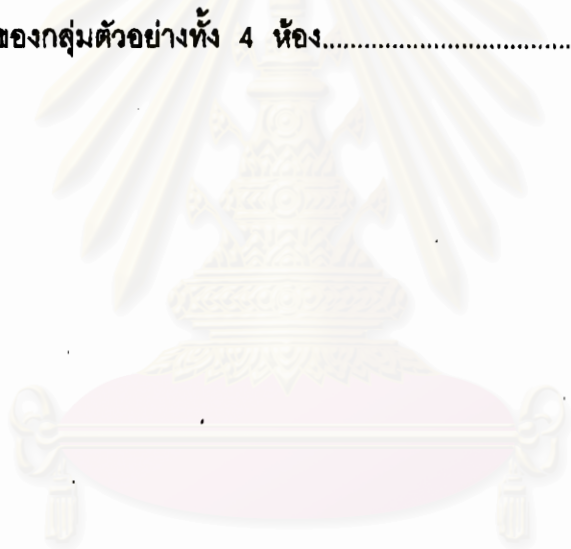
3. วิธีการวิจัย	37
กลุ่มตัวอย่าง.....	37
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	37
การออกแบบการวิจัย.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
การรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4 ผลการวิจัย.....	49
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
รายการอ้างอิง.....	70
ภาคผนวก ก สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	76
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	77
ภาคผนวก ค แบบประเมินเนื้อเรื่องจากสารานุกรม.....	78
ภาคผนวก ง เนื้อเรื่องจากสารานุกรมที่ใช้ในการทดลอง.....	79
ภาคผนวก จ ตัวอย่างการจัดระบบความคิดล่วงหน้าแบบโครงเรื่อง.....	104
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างการจัดระบบความคิดแบบขีดเส้นใต้.....	110
ภาคผนวก ช ตัวอย่างการจัดระบบความคิดล่วงหน้าแบบโครงเรื่อง ร่วมกับแบบขีดเส้นใต้.....	115
ภาคผนวก ซ แบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัย.....	121
ประวัติผู้วิจัย.....	134

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงแบบการวิจัย..... 37
2	แสดงคะแนนและลำดับการเลือกเนื้อเรื่องจากสารานุกรม..... 39
3	ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน..... 42
4	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความเที่ยง ของแบบทดสอบ (Reliability) 42
5	แสดงแผนการดำเนินการทดลองตลอดการทำวิจัย..... 44
6	แสดงวิธีการอ่านตามเงื่อนไขของกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม..... 45
7	แสดงวันและเวลาในการอ่านเนื้อเรื่องและทำแบบทดสอบ วัดความเข้าใจในการอ่าน..... 45
8	แสดงวันและเวลาในการทดสอบวัดความคงทนของความเข้าใจในการอ่าน.. 46
9	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนวิชา ภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ห้องเรียน..... 50
10	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Oneway Analysis of Variance) ของผลคะแนนวิชาภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่าง 4 ห้องเรียน..... 51
11	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความ เข้าใจในการอ่านของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม 51
12	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนความเข้าใจ ในการอ่านของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ห้อง..... 52

สารบัญตาราง (ต่อ)

13	ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มตัวอย่าง 4 ห้องเรียนที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีการจัดระบบความคิดต่างกัน	53
14	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภายหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม.....	54
15.	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความคงทนในการอ่านของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม	55
16	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนความคงทนในการอ่านของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ห้อง.....	55

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงเงื่อนไขสำหรับการเรียนรู้ที่มีความหมาย ทั้งความหมายเชิงตรรกะ และความหมายเชิงศักยภาพ	14
2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ที่มีความหมาย การมีความหมาย เชิงศักยภาพ การมีความหมายเชิงตรรกะ และการมีความหมายทางจิตวิทยา...	15

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย